
Fra: Frøydis Otre [mailto:adm@teatersenter.no]
Sendt: 1. juli 2013 13:57
Til: Postmottak KUD
Emne: HØRING AV NOU 2013: Kulturutredningen 2014

HØRING AV NOU 2013: Kulturutredningen 2014

Deres ref.: 13/1010

Vestlandske Teatersenter (VT) gleder seg over at den kulturelle grunnmuren nå blir styrket og at det lokale kulturlivet får et løft. VT er et allerede etablert ressurscenter i Bergen og ønsker i den forbindelse å komme med noen kommentarer til punkt i Kapittel 15.

Kort om VT

Kurs og kompetanse

VT er et kurs- og kompetansesenter som hvert år gjennomfører et stort antall teaterfaglige kurs og workshop for amatørteaterlag, organisasjoner, teaterinstruktører, skuespillere, skoler, barnehager og museer. For 2012 utgjorde dette 50 kurs med totalt 1715 kurstimer og 679 deltagere. VTs teaterskole tar hvert år inn i underkant av 200 barn og ungdom som følger semesteret fra september til mai neste år.

Produksjoner

Organisasjonen produserer hvert år minst en forestilling for barn. De siste årene har det vært vektlagt teater for de aller minste, 1-4 år. Disse produksjonene har vært vist på ulike arenaer i Norge, i tillegg til at de har vekket internasjonal anerkjennelse og er ønsket til festivaler i utlandet. I 2013 skal VT produsere en forestilling for de eldre barna fra ti år – familieforestillingen «Gatenes helter». Her kombineres voksne profesjonelle skuespillere og musikere med barn fra teaterskolen. I tillegg til dette arrangeres det to visningsuker hver vår hvor samtlige grupper på teaterskolen viser sine avslutningsforestillinger.

Festival

I 2013 arrangeres den internasjonale teaterfestivalen Mini Midi Maxi, for barn og unge, for 9.gang. Dette er en festival hvor voksne profesjonelle spiller for barn og unge og den eneste i sitt slag i Norge. Festivalen er godt kjent både nasjonalt og internasjonalt.

Cornerteateret

Cornerteateret åpnes 7. september 2013 og skal bli en totalarena for produksjon og visning av teater, samt et kreativt scenehus for barn og unge. Vi ønsker å legge til rette for et større aspekt av aktiviteter, som konferanser, kurs og undervisning. Slik kan huset fremstå som et allbruks scenekunsthuss, - og et kraftsentrum for den frie scenekunsten på Vestlandet. Her vil det skapes rom for gjensidig inspirasjon, kreativitet, kompetanseutvikling og kunnskapsoverføring.

VT har gjennom årene bygd seg opp en solid og bred kompetanse på ulike nivå og felt. Vi ser at VT lett kan falle utenfor det ordinære tankemønsteret når det gjelder bevilgningsstrategier og tildelingspolitikk, og ber utvalget ivareta organisasjoner med særpreg som VT i kulturutredningen 2014.

Kapittel 15

Styrk den kulturelle grunnmuren – et løft for det lokale kulturlivet

15.1 Innledning

VT ser seg selv som en naturlig del av den kulturelle infrastrukturen som gir hele befolkningen tilgang til kunst- og kulturfaglig kompetanse, deltakelse og opplevelse, en kulturell arena som er en av hjørnesteinene i den kulturelle grunnmuren. Dette skjer både igjennom kursvirksomhet, teaterskole, forestillinger, festival og Cornerteateret. For å være med på å styrke den ytterligere er det viktig at VT blir sett av bevilgende myndigheter.

15.2 Styrk den kulturpolitiske samordningen

VT har forståelse for at det er ønskelig med en mer smidig kulturpolitikk, med en bedre samordning av kulturpolitiske verktøy og virkemidler som i dag er spredt på flere departement. For en organisasjon som VT, er det viktig å få en plassering i tildelingsnøkkelen som tar vare på hele VTs virksomhet. For VT har denne sammenslåingen og forflyttingen av departement allerede gitt bekymring.

VT er en frivillig organisasjon som har en fot i det profesjonelle miljøet og en i amatørteatervirksomheten. VT er medlem av Norsk teaterråd og mottar midler igjennom dem. I tillegg lå VT tidligere inne på statsbudsjettet med en fast bevilgning. I dag er denne bevilgningen også flyttet over til Norsk teaterråd, riktignok med en klausul som sikrer VT tilskuddet, men fra neste år kan vi ikke lenger sende inn søknad direkte til departementet slik vi tidligere har gjort. Når vi mister muligheten for å sende søknad direkte til departementet som skal foreta bevilgningen, vil VT trolig aldri få noe økonomisk løft av betydning. Vi vil bli usynlige for bevilgende myndigheter og vil da heller ikke kunne være med å påvirke. Når Norsk teaterråd i tillegg nå er flyttet inn under et nytt departement som ikke kjenner VTs historie, føler vi oss bekymret med tanke på videre drift.

15.3 Styrk den lokale kunst- og kulturfaglige kompetansen

VT er en viktig medaktør for å kunne løfte den kunst- og kulturfaglige kompetansen i hele befolkningen. Gjennom 46 år har VT opparbeidet seg en unik kompetanse, spesielt på teater for og med barn og unge. Kompetanseheving foregår både gjennom kurs, profesjonelle forestillinger og teaterskolen. Gjennom VT kan man også bestille instruktørhjelp. Vi har også gjort mange spennende formidlingsprosjekt i samarbeid med museum. Vi skreddersyr prosjekter, og bare de siste to årene har VT utviklet 4 forskjellige forestillinger knyttet opp mot museum.

VT har i tillegg vært en fast leverandør av teater for de minste i en årrekke. Her har vi brukt vår spiss kompetanse til å lage teater for barn under 4 år. Denne kompetansen har blant annet Den Nationale Scene kjøpt av oss, og ikke mindre enn 3 forestillinger har vi laget på bestilling fra dem de siste årene. Vår kompetanse ble også brukt da Bergen kulturskoles teatertilbud skulle etableres.

15.3.1 Kulturskolen

VTs teaterskole for barn og unge ble etablert allerede i 1988. Denne kompetansen ble viktig ved etableringen av Bergen kulturskole sitt teatertilbud for barn og unge. De kjøpte både konsulenthjelp og fagplan fra VT, og vi var med i hele prosessen fra planleggingen til oppstart.

I dag har VT 180 elever som går på teaterskole hver uke. Elevene er i alderen 6-20 år. I tillegg til den ordinære undervisningen sørger VT for talentutvikling blant annet gjennom Teater Extra. Der får 12-14 elever over 12 år, årlig mulighet til å jobbe under mer profesjonelle rammer. Talentutviklingen har vist seg å være fruktbar, ikke bare kan vi vise til tidligere elever som i dag er under utdanning eller allerede er profesjonelle utøvere, men også institusjoner som DNS og NRK gjør seg stadig nytte av nåværende og tidligere elever.

VT har også samarbeid med Bergen Bymisjon og Frivillighetssentralen for å nå ut til barn som ikke har muligheter til å være elev på teaterskolen på eget initiativ. Hvert år gir VT minst 4 friplasser ved teaterskolen.

VT ivaretar allerede alle forutsetninger og forventninger man har til en kulturskole, men er altså en frivillig organisasjon som ikke kommer inn under løftet kulturskoler nå får med Kulturutredningen 2014. Vi ber utvalget være oppmerksom på at vårt og andre liknende tilbud rettet mot barn og unge også må komme i betraktning når den kulturelle grunnmuren skal styrkes.

15.3.2 Den frivillige opplæringssektoren – voksenopplæringen

Voksenopplæringsmidler er et viktig bidrag til kursvirksomhet, men for VT er det beskjedne summer det er snakk om. Men VT ser sammenhengen mellom økte midler og økt kompetanse.

15.4 Styrk fritidsdeltakelsen i kunst- og kulturlivet

Frifond

VT støtter frifondordningen og er enige i at dette er den viktigste statlige støtteordningen for lokal aktivitet for, av og med barn og unge. For en organisasjon som VT, som hovedsakelig har sin aktivitet rettet mot nettopp barn og unge, er denne ordningen helt avgjørende for videre aktivitet.

VT vil også ønske en frifondordning for voksne amatører velkommen. Frifondordningen slik den står i dag, kommer mange av våre medlemmer *ikke* til gode, da mange teaterlag og revygrupper har en voksen sammensetting. VT tror at en slik ordning ville hatt stor betydning med tanke på kvalitet og kompetanseheving.

VT håper at frifondmidlene økes og utvides, og at det også i fremtiden blir Norsk teaterråd som sitter med bevilgningsansvaret for våre medlemmer. VT er imot en sammenslåing av hele frifondsordningen.

Vi vil også føye til at både spelfondet og fond for mangfold er viktige fond for å styrke den lokale grunnmuren, og håper også disse får en økning i årene fremover. Begge disse fondene er viktige bærere av lokal aktivitet, og bidrar til teateraktivitet for alle. VT mener at Norsk teaterråd er et godt verktøy i den forbindelse.

Øving – og framføringslokaler

Når det gjelder behovet for egnede øvings- og framføringslokaler for det frivillige kulturlivet er behovet stort. Allerede før Cornerteateret er åpnet er huset fullbooket ut året. Det sier noe om etterspørselen. VT har i mange år gitt medlemmer mulighet for gratis prøverom. I det nye teaterhuset har vi tre rom til rådighet, samt billig utleie av liten og stor teater sal. Dette tror VT blir et løft for det lokale kulturlivet.

VT mener at det er viktig at aktiviteten foregår i gode rom som er egnet for teater. Man er i stor grad avhengig av god akustikk, muligheter for lys og lyd, og elementer som scenografi og kostyme kan ha betydning for resultatet og interessen. Teater er en estetisk kunstform som ikke nødvendigvis egner seg så godt i gymsaler og bomberom.

Kulturelle skolesekken

Gjennom den kulturelle skolesekken gir VT rundt 5 000 barn og unge i bergensområdet en profesjonell teateropplevelse hvert år. Både Den kulturelle skolesekken og Den kulturelle spaserstokken er gode verktøy for å få kunst ut til barn og eldre.

15.5 Lokalsamfunnets kulturelle arenaer

Man kunne ha gjort mye med å gi teater noen av de samme fordelene som idretten, eksempelvis momsfradrag og andre fratrekk som for vedlikehold etc.

VT savner også en ordning for innkjøp av utstyr for medlemmer. Lys og lyd er store utgiftsposter som f.eks. Frifond ikke støtter pr. i dag. Slik vi forstår det har frifond musikk en ordning som gjør det mulig å søke om instrumenter. Dette kunne man også ha sett på i forhold til teater.

15.6 Styrk den lokale kommersielle kulturproduksjonen

VT som festivalarrangør støtter tanken om at frie grupper og kunstnere må bli flinkere til å markedsføre og selge produktene sine og finner utvalgets tanker om å styrke disse utøvernes kunnskaper om forretningsutvikling interessant. VT mener samtidig at vi må se på de frie gruppene som den største leverandøren til blant annet den kulturelle skolesekken i Norge og er i den forbindelse skeptiske til begrepet kommersialisering.

VT mener at gode økonomiske rammer, i form av bevilgninger fra det offentlige, fortsatt for mange må ligge som et grunnpremiss for å kunne videreutvikle den underskogen av kulturuttrykk som er helt vesentlig for et spennende og nyskapende kunstuttrykk.

Kapittel 16

Oppsummering av tilrådinger

Gjennom å være med å drive Cornerteateret kan VT gi de frie gruppene muligheter for gratis øvingsrom og en rimelig leie for framføringslokaler. Arenaer som Cornerteateret har behov for øremerkede midler for å kunne opprettholde tilbudet.

VT ønsker kulturutredningen 2014 velkommen og håper utvalget ser viktigheten av at organisasjoner som VT blir synlige i arbeidet med å styrke den kulturelle grunnmuren!

Med vennlig hilsen
Vestlandske Teatersenter

Kristin Saltkjelvik
Kunstnerisk konsulent
tlf. 55 30 21 45/41 42 20 75
e-post: kristin@teatersenter.no

Frøydis Otre
Daglig leder
tlf. 55 30 21 43 / 93 46 80 89
e-post: adm@teatersenter.no

VT: www.teatersenter.no
Teaterfestivalen Mini Midi Maxi: www.minimidimaxi.no